

Intézkedési terv 1-es típusú diabétesz esetén

Az Nkt. 2021. szeptember 1. napján hatályba lépő módosítása a 2021/2022. tanévtől kötelezettséget rendel el a nevelési-oktatási intézményekben az inzulinfüggő cukorbetegségben szenvedő gyermekek, tanulók indokolt esetben, intézményben megvalósuló speciális ellátásának megoldására.

Ennek értelmében

az intézményvezető ***a 14 évesnél fiatalabb 1-es típusú diabéteszsel élő, az iskolával jogviszonyban álló gyermek, tanuló részére a szülő vagy más törvényes képviselő írásos kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján a jogszabályban foglalt speciális ellátást biztosítja*** [Nkt. 62. § (1a) bek.].

Az intézményvezető – az ellátás megszervezésével összefüggésben – a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott beosztottja számára előírhatja

a) a ***vércukorszint szükség szerinti mérését,***

b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű ***inzulin beadását.***

A szülői kérvény alapja: Eütv.15.§ (5) Az invazív beavatkozásokhoz és a 197. § szerinti önkéntes gyógykezelésbe vételhez a beteg ***írásbeli*** vagy - amennyiben erre nem képes - két tanú együttes jelenlétében, szóban vagy más módon megtett ***nyilatkozata szükséges.***

(6) A beteg a beavatkozás elvégzéséhez való ***beleegyezését bármikor visszavonhatja.*** A beleegyezés alapos ok nélküli visszavonása esetén azonban kötelezhető az ennek következtében felmerült és indokolt költségek megtérítésére.

A szülői kérelemben részletesen jelölni kell milyen segítő tevékenységre kéri fel a szülő/gondviselő az intézményt, ill. a feladat elvégzésére kijelölt segítőt.

Az intézmény erre kijelölt alkalmazottja számára az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek, tanulók speciális ellátásában való részvételt munkaköri leírásban vagy írásos feladatspecifikációban kell rögzíteni.

Speciális eljárásrend

A speciális ellátási eljárásrend a diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények és az Oktatási Hivatal ajánlása és szakmai iránymutatása alapján került kidolgozásra.

Általános intézkedések tanulói rosszullét esetén:

1. Tájékozódás a tanuló vércukorszintjéről az előírásoknak megfelelően.
2. A szülő által az intézmény számára leadott protokoll vagy ennek hiányában az iskolai eljárásrendben meghatározott teendők követése (hiperglikémiára vagy hipoglikémiára vonatkozó előírások betartása).
3. Szükség esetén inzulin beadása az arra kijelölt személy által.
4. A szülő azonnali értesítése a tanuló állapotáról.
5. Szükség esetén kórházi értesítés.
6. Amennyiben szükséges, Glukagon injekció beadása az arra kijelölt személy segítségével. Az injekciót az iskolai hűtőben kell tárolni, a lejáratának ellenőrzése szülői kompetencia.

Teendők hiperglikémia vagy hipoglikémia esetén

Ha a **gyerek rosszul érzi magát** – mérjük meg a vércukrát, hogy lássuk, a rosszullét a cukorszint változásával van-e összefüggésben. Ha igen, azaz a vércukor túl alacsony (4 mmol/l alatti) vagy túl magas (14 mmol/l feletti) szintje vezetett a rosszulléthez, az alábbiak szerint kell eljárni.

Leesik a vércukor – hipoglikémia

Tünetek: sápadtság, remegés, izzadás, éhségérzet, gyengeség, fáradtság, koncentráció képesség csökkenés, hangulatváltozás, fejfájás, zavart viselkedés $o < 3,9$ mmol/l-es vércukorszint (már 4 mmol/l-nél kezdjük meg a kezelést)

o Mit adjunk: 0,3 gramm/testsúly kg gyorsan felszívódó szénhidrátot; kis iskolás (alsós) vagy idősebb gyerek: 2 dl tej, 1 dl gyümölcslé vagy 1-2 szőlőcukor tablettá + szükség esetén 10-15 g lassan felszívódó szénhidrát (1-2 db keksz).

Erre a célra a tanulónál lévő, szülő által összeállított, könnyen hozzáférhető helyen tárolt „sürgősségi csomag”- hipós csomag-ból látja el az adott iskolai dolgozó a tanulót.

- o A hipoglikémia ellátását követően a vércukorszintet 15 perc múlva ellenőrizni kell (vissza kell mérni vagy szenzoron ellenőrizni), és elégtelen vércukor emelkedés esetén a szénhidrát bevitelt ismételni kell.
- o Ha súlyos, eszméletvesztéssel járó hipoglikémia lép fel, be kell adni a Glucagon injekciót, vagy súlyos hipoglikémia esetén nasalis glucagon (Baqsimi)-t. Ezt a szülő/gondviselő biztosítja az iskola számára.
- o A gyermeket egyedül hagyni nem szabad!
- o A mentőszolgálatot minden eszméletvesztéssel járó hipoglikémia esetén értesíteni kell.
- o Eszméletlen beteget megitatni vagy megetetni tilos!

Magas vércukrot mérnek /jelez a szenzor – hiperglikémia

Tünetek: sok folyadék ivása, gyakori vizelet, fáradtság, bogyadtság

- o A szenzorról mért értéket vércukorméréssel kell megerősíteni. Gondoskodjunk a bő folyadékbevitelről, és konzultáljuk a gyerek szüleivel, esetleges plusz inzulin (korrekció) adásáról.
- o Inzulinpumpás gyereknél a korrekcióra nem reagáló magas vércukor kanülhibára utal. Ilyenkor gyors kanülcsere van szükség. Ha ez nem kivitelezhető, penna kell 1-2 egység inzulint beadni, szülővel egyeztetve.

Egyéb teendők

A gyerek hány

A hányás diabéteszben veszélyes, a szülőket azonnal értesíteni kell. A második hányás után a gyereket kórházba kell vinni. Ha a szülők nem elérhetők, a gyereket mentővel kell kórházba vitetni.

A gyerek belázasodik

A szülőket kell értesíteni, akik érte jönnek a gyerekért. A lázat azonban addig is csillapítani kell.

Testnevelés óra előtt:

- o ha a vércukor 6-12 mmol/l között, az aktivitás megkezdhető
- o ha a vércukor < 5 mmol/l, 10-20 g szénhidrátot kell fogyasztani, s a mozgást addig halasztani, amíg a vércukor emelkedni kezd, ill. 5 mmol/l feletti nem lesz

o ha a vércukor > 14 mmol/l, az aktivitás megkezdését el kell halasztani

A szülőnek vagy annak hiányában a törvényes képviselőnek gondoskodnia kell a gyermek naprakész diabeteszes alapfelszereléséről, mely tartalmazza a vércukormérés, az inzulinadás eszközeit, a napi diabeteszes csomagjába tartozó életmentő élelmiszereket (szőlőcukrot, cukormentes vizet, cukros üdítőt, lassabban felszívódó szénhidrátot és mindazt, amit az orvos előír), a vércukor naplót, a szülők és a kezelőorvos elérhetőségét. Ezt a gyermek rosszullete esetén a kijelölt pedagógus szemrevételezi, és a tanuló ellátását a szülő által leadott utasítások alapján végrehajtja vagy megkísérli végrehajtani.

Ha a tanuló számára a kezelőorvos az iskolai eljárásrendtől eltérő kezelési módot javasol, a szülőnek minden esetben erről tájékoztatnia kell az iskolát. Ebben az indokolt esetben az iskolai eljárásrend helyett az orvosi előírás az irányadó a cukorbeteg tanulónál.

Szülői kérelemre a tanuló az iskolai Házirend szabályaitól eltérően, igazgatói engedéllyel mobiltelefonját egészségügyi célból, bekapcsolt állapotban magánál tarthatja.

A tanuló vércukorszintjének ellenőrzését szolgáló eszközeit magánál tartja, amennyiben önmaga nem tudja vércukorszintjét ellenőrizni, az arra kijelölt személy végzi el helyette a vércukorszint mérését.

A Glukagon injekció tárolása az iskolai hűtőben történik.

Az intézmény részt vesz a feladatellátásban, de alapvetően a gyermekért a szülő a felelős, neki kell gondoskodnia a gyermek vércukorszintméréséről, az inzulin beadásáról, az eszközök működőképességéről, a gyermek megfelelő állapotának fenntartásáról.